

ПРОГНОЗУВАННЯ ВИТРАТ КОРМІВ НА КОНТРОЛЬНІЙ ВІДГОДІВЛІ

За даними середньодобових приростів та віку досягнення живої маси 100 кг розроблено шкалу для визначення витрат корму (в кормових одиницях) для свиней великої білої та миргородської порід.

Показники скоростиглості та відгодівельних якостей (вік досягнення живої маси 100 кг, середньодобовий приріст та витрати кормів на приріст живої маси) належать до селекційних параметрів із середнім рівнем успадкування $h^2 = 0,40-0,45$, а тому відбір за ними сприяє ефективному веденню селекції в даному напрямі. Найточнішим методом оцінки за цими ознаками є оцінка кнурів і маток за якістю нащадків, яку з досить високою точністю можна провести в умовах спеціалізованих станцій контрольної відгодівлі.

В Україні налічується 16 станцій контрольної відгодівлі на 7480 станкомісць, де щороку можна оцінювати 1240 кнурів. Однак останніми роками починаючи (з 1994 р.) цю роботу згорнуто до мінімуму через високі ціни на корми та низькі — на вироблену продукцію.

З урахуванням такої ситуації племінним господарствам, особливо племзаводам, для запобігання зниженню рівня селекційно-племінної роботи рекомендується оцінку кнурів та маток за генотипом здійснювати безпосередньо в господарствах — з використанням кормів власного виробництва. Для цієї мети оптимальним варіантом слід вважати виділення окремого приміщення з подальшим груповим розміщенням молодняку свиней по гніздах та організацією відповідного обліку за методикою для станцій контрольної відгодівлі. При такому розв'язанні проблеми і за наявності відповідних кадрів є можливість вести облік витрати кормів погніздно, а також за окремими кнурами.

За іншим варіантом (а це має місце в більшості випадків) розміщувати молодняк свиней на контрольну відгодівлю можна в приміщеннях після виведення інших груп тварин у літні табори. В такій ситуації, особливо при великогруповому розміщенні

© М.Д. Березовський, С.Л. Войтенко,
В.А. Коротков, Г.Є. Іванищенко, 1999

кормів окремо по кожному кнурові, що оцінюються. Тому в цій статті пропонується використати для орієнтовної оцінки показники середньодобових приростів або вік досягнення живої маси 100 кг, користуючись при цьому відповідними даними табл.

Показники витрат кормів та віку досягнення живої маси 100 кг залежно від рівня середньодобових приростів

Варіанти середньодобових приростів	Відповідні показники	
	витрат кормів, к. од.	віку досягнення живої маси 100 кг, днів
для великої породи		
401—420	6,04	260,5
421—440	5,86	256,5
441—460	5,68	252,5
461—480	5,43	247,7
481—500	5,23	241,1
501—520	5,05	235,2
521—540	4,90	231,0
541—560	4,72	225,2
561—580	4,66	221,6
581—600	4,56	217,1
601—620	4,45	213,2
621—640	4,36	208,5
641—660	4,27	204,8
661—680	4,18	201,5
681—700	4,07	198,3
701—720	3,99	196,5
721—740	3,93	195,3
741—760	3,87	194,3
761—780	3,81	193,2
781—800	3,74	192,2
801—820	3,68	190,1
821—840	3,62	188,2
841—860	3,56	186,9
861—880	3,46	184,9
881—900	3,44	182,3
901—920	3,42	180,9
921—940	3,40	179,5
941—960	3,32	178,4
961—980	3,35	177,7
981—1000	3,30	175,9

для миргородської породи		
480—500	4,33	224,0
501—520	4,30	221,0
521—540	4,25	218,3
541—560	4,23	216,8
561—580	4,18	212,1
581—600	4,15	210,6
601—620	4,10	207,8
621—640	4,07	205,7
641—660	4,03	202,4
661—680	3,98	200,5
681—700	3,95	197,4
701—720	3,92	194,7
721—740	3,88	192,9
741—760	3,84	189,1
761—780	3,81	187,3
781—800	3,77	185,8
801—820	3,75	183,4
821—840	3,71	180,0
841—860	3,68	177,6
861—880	3,65	173,5

Шкалу для великої білої та миргородської порід розроблено на базі даних, одержаних на станціях контрольної відгодівлі при Інституті свинарства УААН і племзаводу ім. Декабристів. В основу було взято показники середньодобових приростів: великої білої породи — з 400 до 1000 г; миргородської — з 480 до 880 г. Інтервал градацій за середньодобовими приростами становив 20 г, і в цих межах фіксували дані витрат кормів (у кормових одиницях), вік досягнення живої маси 100 кг. Передумовою взаємної залежності цих трьох показників було визначення рівня кореляції між ними, що перебував у межах 0,61 — 0,78 (при високому рівні вірогідності — $P < 0,001$).

Висновки. Після оцінки плідників і маток за якістю нащадків в умовах великогрупового утримання для кожної тварини можна визначити показник оплати корму, взявши за основу або середньодобові прирости, або вік досягнення живої маси 100 кг. Безумовно, ці дані не повною мірою характеризуватимуть можливості генотипу тварин за використанням кормів, однак вони значною мірою доповнюватимуть комплексну оцінку плідників і маток у племінних стадах.